

Gazeta ese de d6e ori pe septemana, adeca: Mercuria si Sambeta, F6ie'a candu se va put6. — Pretiulu loru este pe 1 anu 10 f.; pe diumetate anu 5 f. m. c. inlaturulu Monarchiei.

GAZETA

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si pe anulu intregu 14 f. Se prenumera la t6te postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petit“ se ceru 5 cr. m. c.

TRANSILVANIA.

Monarchi'a Austriaca.

Partea ofici6sa.

ORDIN6CI6NEA

Императорскъ дин 24. Ianuaris 1858, prin care, aplicarea mai multor6 disp6c6i6ni din legea de tancu din 27. Ianuaris 1840, se estinde si la Ungaria, Croatia, Slavonia, Voivodat6a serbick6 k6 B6nat6a timislian6 si la Ardeal6.

(8rtare.)

§ 16.

(Tancu pentru drept6a: a) de advocatur6 ver6 agent6;

Пентру adm6terea la advocatur6, precum si pentru sc6chereea de agent6 p6blich6 astoricat6, se va respunde tancu de o s6t6 de 6iorini.

§ 17.

b) de notaris;

Чел6 че се ва sc6chere ка notar6, (с6в каре н6 с6нт а се причере оф6циат6 компнаи, че вин6 днаинте с6в ачест6 н6ме дн зпеле ц6ри але импер6ли6, ва реоп6nde пентру ачест6 тancu de dovezeci si 6in6i de 6iorini.

§ 18.

c) de cencas6;

Пентру sc6chereea ка cencas6 de police се ва respunde tancu de o s6t6 de 6iorini, ear' pентру sc6chereea ка cencas6 pентру ал6ел6 de negociante, се ва respunde tancu de 6in6i de 6iorini.

§ 19.

d) de a дн6инда зн6 fideikommit6 famiari6;

Пентру копчес6неа спре а дн6инда зн6 fideikommit6 famiari6, дак6 се из6 de fideikommit6 вз6ри нем6шк6торе вер6 местекате, адек6 мишк6торе ш6 нем6шк6торе, се ва respunde tancu de o mit6 de 6iorini, ear', дак6 се п6л6 с6в лег6тра de fideikommit6 п6маи вз6ри мишк6торе, тancu ва 6и дозе осте de 6iorini.

§ 20.

e) de a m6ta зн6 fideikommit6;

De се ва m6ta зн6 fideikommit6 мишк6тор6 дн зпел6 нем6шк6тор6 вер6 местекат6, се ва respunde o tancu de шепте с6те 6in6i de 6iorini.

§ 21.

М6тареа зн6 fideikommit6 нем6шк6тор6 вер6 местекат6 дн тр'зпел6 мишк6тор6, н6 ва 6и с6п6с6 ла о тancu ан6ме.

§ 22.

f) de a ecrinde зн6 fideikommit6 famiari6.

Пентру еcrinderеа зн6 fideikommit6 famiari6, дак6 fideikommit6s6 se ва днм6л6и к6 вз6ри нем6шк6торе, се ва реоп6nde tancu de 500 6ior., ear' дак6 се ва днм6л6и к6 вз6ри мишк6торе, се ва деп6не тancu de 25 6iorini.

Сепч6неа II.

De respnderеа тancu лор6 ш6 деспре штр6иле легал6 че ле ва ав6 днпедекареа прескриереи вер6 отмитереа ор днтр6iereа к6 respnderеа вер6 днк6сареа лор6.

§ 23.

Тancu de шербид6 се ва траче дин компетингеле детор6ли6 дн дохеспрезече л6не, днчеп6нд6 дин зюа, дин каре 'i компете оф6циат6ли6 салар6ли6 вер6 аккреск6м6нтал6 de салар6, д6п6 каре

e de resp6nc6 tancu. Ачест6 с6втрачере се ва комп6нза дн тот6 ат6теа rate екар6, с6в персоналеа resp6nc6тате а оф6циат6 лор6 дела касса, дин кареа се ск6ге салар6ли6 ор аккреск6м6нтал6 с6п6с6 ла тancu.

§ 24.

Привилециеле деспре дн6индареа зн6и societ6ти de акцинар6 пентру есер6ци6ли6 еок6с6л6 de negociante de к6шт6л6, преку ш6 док6м6нтеле деспре прел6н6iere астор6ел6 de привилецие ш6 деспре привилециеле пентру т6рг6ри ан6ар6 ш6 de септ6м6нт6, апои привилециеле деспре adm6terea la advocatur6 деспре sc6chereea ка агент6, notar6 ор cencas6 п6бlich6 astoricat6, ear' дн зпел6, привилециеле деспре копчес6неа de а дн6инда, стр6форма ор еcrinde зн6 fideikommit6 famiari6, н6 ва 6и перм6с6 оз се ем6т6 п6л6 а н6 се resp6nde тancu дем6с6рат6 пентру еле.

(Ва зр6ма.)

Partea neofici6sa.

TRANSILVANIA.

Clusiu, in 9/21. Martiu 1858.

Onorata Redactiune!

Binevoiesce urmatorulu articlu alu pune in col6nele Gazetei, si inca catu mai ingraba.

Sin6dele, atatu celu provinciale, catu si cele diocesane, cumca in v6ra anului acestui curgatoriu se voru conv6ca si tien6, nu incupe nici o indoiel6. Scopulu de capetenia a acestora va se fia organizarea clerului, precum si a relatiunilor religionarie ale acestuia catra poporu, si a poporului catra cleru, care fara nici o indoiel6 va se se baseze pe asiediamintele, si can6nele besericei n6stre dreptu credint6se orientali cuprinse in pravilla, s6u legea canonica, a carei val6re si putere e indatoritoria pe toti credintiosii si, carii se afla in sinulu acestia, nimene pene acum nu a adusu o sub indoiel6; fara in anulu trecutu, dupa cum din isvoru siguru sciu, din comisiune mai inalta s'a facutu cu adeveratu intrebare, si cercare, de se afla in archivulu celu vechiu alu fostulu guberniu ceva urma, candu, de unde, si ce forma de pravilla s'a introdusu in tier'a n6stra pentru beserica dreptu credint6sa cat. orientale? Si au aflase verunu articlu s6u lege in actele si protocol6lele diocesaneloru, s6u ale adunariloru de ti6ra de pe acelea tempuri, prin care pravila se se fia recunoscutu, si intaritu de lege, s6u dreptu canonicu pentru beserica cat. orientale? — La care ce respunsu s'a datu nu sciu; io din parte'mi, si credu ca dimpreuna cu mine totu clerulu se fia fostu despre acea intebatu, cu o anima, si cu o gura ar fi respunsu, si ar respunde cu totu dreptulu, ca de vreme ce credintiosii din sinulu besericei n6stre pe lenga t6te fatalitatile tempuriloru trecute, si inainte de ce ar fi trecutu in sinulu besericei cat. ai Romei vechi, pe lenga t6te, ca relegiunea le a fostu numai tolerat6, s6u suferita in ti6ra, s'au lasatu nesmintiti in folosirea pravilei, disciplinei, si a asiediaminteloru besericei greco-orientali, precum si dupa acea; ma, candu au trecutu ia s. unire au pusu conditione „sine qua non,“ ca disciplina, precum si t6te asiediamintele, t6te can6nele, si t6te obiceiurile prin sab6re atatu ecumenice, catu si provinciale, precum si prin pracesea si traditiunea neintrerupta a besericei greco-orientali, dela care au trecutu la s. unire, intarite, prin urmare si pravila, s6u legea canonica, nevetamate se li se las6, si se se mantienne in liber'a acestora folosire, care t6te asia fiindu, nu a fostu nici de o lipsa, ca in dietele s6u adunarele antirevolutionarie de ti6ra se se fia adusu verunu articlu de lege, prin care se se fia recunoscutu, si intaritu pravila besericei catolice orientali de dreptu canonicu pentru credintiosii din sinulu ei. — S'au facutu cu adeveratu

dela s. unire încóce mai vertosu prin incercarile teologiloru de ritulu latinu, carii erau iesuiti, pusi lenga episcopulu, diverse incordari se se faca scimbari in disciplin'a, si asiediamintele besericej nóstre, dara clerulu in sinodu adunatu, pe lenge tóte, ca pe tempurile acelea nu se putea lauda cu atata cultura si invetiatura, ca si celu de acum, totusi a sciutu si a avutu si cerut'a animei taria de asi apara autonomia, disciplina, si tóte asiediamintele besericej in a sa originaria integritate, ce se vede din faptele sinodului celui mare — tienutu in Blasiu la anulu 1739 Maiu 25., in care cu privilegiulu introducerei teologului de ritulu latinu Nicolae Jánosi la Nrulu 5 in acestu tipu isi inouesce protestatiunea: „Cele patru puncte, care cuprindu s. unire pururea, si ne lasatu cinstitululu nostru cleru le va padi, si le va tiené, éra la mai multe cu nici unu stémetu se nu se silésca“ si la Nrulu: 6 „legea canonicósca, ce se dice pe romanía pravila, afara de acelea, care s'aru aña a fi inpotriva s. uniri, se remana in puterea sa, si dupa acea se amble judecatile“, durere! ca de candu a incetatu, cam de pe tempulu demnului de eterna pia memoria episcopu Maioru, precum si sub predcesorii acestuia, a se tiené sínódele bisericésci diocesane, au cam schiopetatu a se padi si disciplin'a, canonele, si asiediamintele bisericicej dreptu credintiose cat. orientali cuprinse in pravila si de tóta beserica gr. or. pene aci in sínóde adunata, sanctionate, intr'ata-ta, catu in dreptulu canonicu, ce pe tempurile nóstre se predá la teologi in seminariulu diocesanu, mai nici romana nu era de pravila, fara intru tóte se urmaria dreptulu canonicu alu catoliciloru de ritulu latinu; — impedecari stricatorie de casatorie inca numai celea cuprinse in dreptulu canonicu alu aceloru de ritulu latinu se lua in causele matrimoniali de base.

In dieces'a metropolitana, ce e dreptu, mai cu mare acuratetia se padiesce disciplina, unele asiediaminte si pracsea cea vechia a bisericicej cat. or. cu privire la administratiunea hierarchica, decatu in diocesele cele sufragane; in aceeași forurile archidiaconale in privintia judecatoriiloru disciplinare sunt lasate in originaria loru-si activitate si putere, numai in celea matrimoniale sunt sterse, dara numai de unu anu încóce, de candu pe temeulu concordatului incheiétu între sacratissima sa c. r. si apostolica Maiestate, si între santia sa Pontificele romanu, s'a intr'odusu noua lege matrimoniale; inse fiindca acestu concordatu, precum si legea matrimoniale prin elu introdusa, dupa cum sta in prefatiunea acesteia, in celu mai strinsu intielesu alu ouventului e intemeiata pe dreptulu canonicu alu catol. de rit. latinu, precum si pe decretule conciliului dela Tridentu, care pe credintiosii bisericicej cat. or. nici o data nu iau indatoratu pene acum, clerulu acestej bisericice nu precepe, cum fara invoirea intregéj bisericice cat. or. in sinodu adunate cu abrogarea asiediaminteloru, a disciplinei, si a obiceiuriloru aceeași in contra tenórei pacteloru ei a tractateloru incheiéte între ambele bisericice s'a intemplatu de s'a introdusu cu putere indatoritoria si pentru credintiosii de ritulu acesta, aceeași lege matrimoniale, in catu dupa curgerea de atatia seclii, acum, candu sub prefericitulu guberniu alu prea bunului nostru monarcu tóte confesiunile se manutienu in folosirea drepturiloru si asiediaminteloru vechiale relegiunei loru, preste acelea ale bisericice nóstre asiediaminte si pacte incheiéte cu biserica Romei, cu privilegiulu candu s'a facutu s. unire, se se traga o dunga.

(Va urma).

Брашовъ, 30. Марциѣ. Маiestatea Са ч. р. апостоликъ а вi-невоитъ а ресолви пентрѣ коптинзареа зидирii бесеричеј парохіале дн съзъръ. лѣ Леополдъ дн Песта о взтъ анвалъ де 40,000 ф. дн фондъ згърескѣ алъ релиционеј ші ачэста нѣмаі пѣпъ кѣндѣ съ ва фiні сакрiстiа, саръ маі дпколо ва копчеде дн фондъ нѣмаі пе атѣта, пе кѣтѣ ворѣ коптривѣ ші респективѣ привацѣ пе анѣ. —

— Ка шесъръ вiне венитъ ші prin фантъ коппробатъ се пóте лѣ ачэста градиѣ дпперѣтоскѣ де тѣстрѣ ші дндрептарѣ пентрѣ тоцѣ, чеі че се разитъ нѣмаі пе чершiте ші пе аштептѣрѣ, ка се капете тóте де сѣсѣ.

Атѣ врѣтѣ съ атингѣ, ва атѣ кiарѣ ші атiнеѣ пе ла анѣлѣ 1850/1, кѣндѣ се дедѣ воіѣ дн ресолуционеа примитъ ла черреа де а се рѣдiка академіе ромѣнскѣ — ші де атѣнчi, де кѣте алте ори: Фрацилорѣ! арѣтацѣ кѣ жертѣа ші кѣ фанта, кѣ въ еітцидѣ тревзiнцелѣ де а въ проведѣ кѣ incitѣтѣ пентрѣ дпнаитаре; аидецѣ се коптривзiтѣ кѣ тоцѣ нѣмаі остепѣла мi сѣдóреа де о zi дн анѣ ші вецѣ вѣдѣ, кѣ дн кѣцѣва анѣ пе вомѣ стѣлѣ дн тiкѣлоса старѣ а incitѣционеј пóстрѣ, — ші апоі атѣнчi въ-зѣндѣ дпалтѣлѣ гѣвернѣ, кѣ поі пе лѣпгѣ тóтѣ вѣна воіцѣ ші жортѣ арѣтатѣ дп фантѣ, тотѣ маі аветѣ лiпсѣ де о парте де ажзторѣ, фiцѣ секзрѣ, кѣ екоетплѣлѣ де сѣсѣ е коппробатѣ ші пѣ вецѣ фi ресуишѣ дела асеменса градиѣ. Алтѣлѣ че соко-тiцѣ? Ынде пе вомѣ ала прѣсте алцѣ 10 анѣ? Оаре нѣ маі жосѣ де кѣтѣ знде пе афѣлтѣ акѣм дѣпъ деченѣлѣ зѣта де ре-

ценерационе? Ші акѣм знде пе афѣлтѣ? Дп 10 анѣ кѣтѣ амѣ пѣшiтѣ дпайте? — Ведѣцѣ, астѣелѣ о пѣдескѣ чеі че аштептѣ съ ле кадъ нѣра дп гѣрѣ. —

Cronica straina

ТЪРЧИЯ. Кѣмкѣ вѣрсареа де сѣнце дп Ердеговина мерце дпайте мi се дптинде о штиѣ дн тóте ісвóрѣле; саръ кѣмкѣ дп зрѣареа вѣтѣлiлорѣ тѣрчештѣ кѣ мѣнтенегренѣ ва дптра дп Мареа адриатикѣ, адикѣ дп партеа де кѣтрѣ Ердеговина ші Мѣнтенегрѣ кѣте о флотилѣ дн партеа Англиѣ, Францѣі, Рѣсiѣі ші Сардиниѣі ші кѣ Австриа дн партеі ші ар фi датѣ ordiнѣ ка корѣвiле сале де рѣсвоіѣ съ дптре дп сѣвѣлѣ де mare дела Каттаро дп Далматiа, деспре зпеле ка ачестеа афѣлтѣ акѣм дн „Ost-deutsche P.“ (каре жѣрналѣ се зiче а фi органѣлѣ министерѣлѣі трѣвiлорѣ дн афѣрѣ). Ачелаш жѣрналѣ се фолосеште де тóтѣ окасiонеа датѣ спре а дпфѣра дп артiкѣлѣ лѣнци тóтѣ пѣртареа чеа перѣидѣ, вѣрбарѣ ші хоѣдсѣ а лѣі Дѣниіл Петровиѣчѣ принцi-шорѣлѣ Мѣнтенегрѣлѣі.

Дн коптрѣ „Nordѣлѣ“ пѣрчѣде дптрѣ апѣрареа пѣтеросѣ а пѣшiтѣлѣ принцiшорѣ, сiлiндѣсе а адеверѣ, кѣмкѣ мѣнтенегренѣі ар авса тóтѣ дрептатеа ка съ сарѣ ші съ мѣргѣ спре апѣрареа копфрацилорѣ лорѣ де ачесаи националитате ші рѣлѣде, карѣі закѣ ші цѣтѣ сѣв жѣгѣлѣ тѣрчiлорѣ ші а.ѣ клѣрѣлѣі грѣческѣ; саръ маі департе дпкѣіс: Сѣѣ есте гѣвернѣлѣі тѣрческѣ рѣѣ воіторѣ алѣ крештiнiлорѣ сѣвѣшѣ аі сѣі, ка съ нѣі апарѣ дп коптра локѣиторилорѣ мохамеданѣ, сѣѣ есте преа слаѣ, дп кѣтѣ ші де ар воі дп кѣцѣтѣ кѣратѣ, нѣ і пóте апѣра, пе тóтѣ дптѣмплареа пóртѣ тотѣ елѣ вiна пѣферичѣі стѣрѣ а лѣкрѣрилорѣ, prin зрѣаре а лѣцѣі ворѣ фi сiлiцѣі ші дпдаторациі а се аместека ші а пѣшi ла тiжлосѣ.

Есте де дпсепнатѣ, кѣ дп Босниа, Ердеговина ші Алѣбаніа се афѣ прѣсте 300 мiі славі (сѣрѣі кѣрацѣі) трѣкѣцѣі ла лѣдѣа мохамеданѣ, дпнтре карѣі партеа маі mare сѣнт спѣхiі сѣѣ адикѣ прѣпrietарѣі де тошiі; апоі токѣа ачештiа сѣнт чеі маі а-прiцѣі тiранi аі коплокѣиторилорѣ сѣрѣі крештiнi. —

ФРАНЦІЯ. *Paris*, 24. Марциѣ н. Маршалѣлѣі Пелісiѣі, дѣчѣле де Малакофѣлѣ, ші жѣрналѣле англѣ ші францѣсе. Маршалѣлѣі Пелісiѣі дѣчѣле де Малакофѣлѣ се денѣмi де солѣ францѣсѣ дп Лондонѣ дп локѣлѣ лѣі Персiнi, а карѣі демісiоне се примi, сѣнт кѣвинтеле „Мониторѣлѣі“ Францѣі. Ачестеа е зпѣ евенiмѣнтѣ, prin карѣа а пѣсѣ ла тiраре Наполеонѣ алѣ III. нѣ нѣмаі пе Англиа ші пе Франца, дарѣ кiарѣ ші пе дптрѣга Европѣ, карѣ астѣзѣі ва фi дп зiмирѣ. — Чеа маі апрiгѣ вѣтаіе де інімѣ ворѣ фi кѣпѣтатѣі пѣгрешитѣі пѣтерiле апѣагоне Францѣі ла азѣлѣ штiреі ачештѣіа. — Де вр'о опѣтѣ зiле се фѣкѣрѣ дѣстѣле копектѣрѣі, чiне ва се фiе зрѣтѣорѣлѣі лѣі Персiнi дп Англиа дп моментѣлѣ, кѣндѣ дiферiнцелѣ дптре ачестеа дóз пѣтерѣі се афла пе о гiацѣ атѣтѣ де лѣнекóсѣ ші дптинсе пе о корѣѣ атѣлѣ де сѣнцiре; ші кѣндѣ коло, дѣчѣле де Малакофѣлѣ, карѣа штiтѣтѣі месѣра дiпломатiа нѣмаі кѣ лѣгѣлѣ ші лѣтѣлѣі сѣвiѣі, е солѣлѣі дпператѣлѣі Францѣі ла кѣртеа енглѣзѣ. — Еарѣшi пi се вѣрѣскѣ ші невѣрдѣлѣі зпеле дптрѣвѣрѣі: че ідеі коп-дѣкѣтóре се фiе сiлiтѣі пе кабинетѣлѣі Тѣлѣрiлорѣі ла ачѣста, ші óре че дпсепнѣзѣ денѣмiреа зпѣі ероѣ алѣ лѣмiі, карѣ пiчiодатѣ п'а авѣтѣі мiсiоне дiломатикѣ, де солѣі дiломатикѣі ла кѣртеа чеа маі дiломатикѣ? — Жѣрналiстiка копектѣрѣзѣі тѣлѣте; поі дпсѣ крѣдемѣі зпа ші вѣпѣ: Денѣмiреа лѣі Пелісiѣі е о довадѣ, кѣ дпкорѣтѣрiле дптре ачестеа дóз пѣтерѣі тотѣ крѣскѣ. Се штiе, кѣ опѣсѣчѣнеа дн парламентѣлѣі енглѣзѣ нѣ врѣ се штiе пiшiка де вiлѣлѣі дп коптра копѣзрацилорѣ емигранцѣі, дп зрѣма кѣрора вiлѣлѣі се ші делѣтѣрѣі ші министерѣлѣі чѣлѣі поѣ ші врѣндѣі нѣ і дѣ тѣна а есконтента прѣтенсiонiле Францѣі дп обiектѣлѣі ачѣста. Акѣм пóте се крѣде, кѣ дѣчѣле де Малакофѣлѣ ва дѣче ла Лондонѣі зпѣі фѣлѣі де антiдотѣі пентрѣ опѣсѣчѣнi атѣтѣі сiстематичѣ парламентаре, кѣтѣ ші жѣрналiстичѣ; кѣче енглѣзилорѣ, ор ші кѣтѣ сѣнт еі де пѣтернiчi ші амбiционi, тозѣшi нѣ ле да тѣна а се анѣка аша лѣсне де ресвоіѣ ші кѣ о Францѣ, кѣндѣ India ле жóкѣ фѣста, раселе вѣрбарѣ дн пѣрѣлѣі India о атакѣ, Рѣсiа копчѣнтрѣ арматѣі ла вѣрiкѣлѣі Асiѣі кѣтрѣ вѣчiпѣтатеа еі, аша прѣсѣпѣца лѣі Пелісiѣі і ва фаче сѣ рѣтѣе лѣкрѣлѣ. — Е адевератѣ, кѣ дн анiмосiтѣцѣі ші червiчiі фѣдѣле се паскѣ ші ресвóіе дптре пѣтерѣі ші дѣштѣнiі пѣ'тѣнѣкѣте дптре привацѣі, чеа че се пóте дптѣмплѣ ші ачi. — Дпсѣ атѣнчiі Наполеонѣ е кѣ атѣта кѣштiгатѣ, кѣче зпѣі Акиле алѣ лѣі ва фi вiно дпформатѣі деспре тóте пѣсѣчѣнiле Англиѣі ші деспре тóте дппрѣсѣізѣрѣіле мiлитарѣі де аколо пентрѣ касѣрѣі де дѣштѣнiі, карѣ нѣ сѣнт невѣрѣвѣіле; нѣ, кѣче еатѣ знде ажѣнесѣрѣі анiмосiтѣцѣіле жѣрналiстичѣі дптрѣ ачестеа дóз цѣрѣі, ші апоі чiне нѣ штiе, кѣ акѣм ресвоіѣлѣі се дпчѣне тотѣ кѣ адiцѣрѣі прѣмерѣгѣтóре жѣрналiстичѣ: Се трѣчетѣ

къ о атинере пре скъртъ а казмпиедоръ че ле еансе „Таймс-свал“ дп пвблкъ, кяръ ши дп контра Амператъзи Франчеси-лоръ, къндъ зиче дп 15. Марциъ, къ полиция франчесь а ажъсць а ее върж ши дп санктваризлъ фамилиелоръ каспиче ши къшълъ дп-гржире ши некредере дп комерчизлъ виециі фамилиаре, ши еаръш: къ репривеште къ пзрере де ръъ ла тимпълъ ачела, къндъ дши аръта адмирарае асъпра Амператъзи, каре ши гъверна оин-гъръ Фаеонтеле (дпцеледе гъвернълъ Францеі); даръ акъм елъ пз маі еасъ афаръ декътъ дпкънцъратъ де ескадроне. — Фиреште, къ кяръ „Мониторълъ“ Францеі се афъ сілітъ а респиче ачестеа казмпии ши дпкъ къ дестълъ дпштъчъне.

„Таймс“ маі атинсе ши амбидънеа милициі франчесе фъкъндъ дпштъчъни, къ е преа сзперъ ши вжпълъ преа престе мес-съръ глоріа де дптъетате дптръ кзрацилъ милитаріс дпштъндъши ши лъарае Кантонълъ дп Кіна, знде 20 де франчесі се а-фларъ чеі дпн тл, каріі дпшлътаръ флатъра франчесь не зидъ-ріле четъциі, къндъ дшманълъ пз маі ера перікълосъ чі дпчеп-съсе а се ретраце. — Челе атинсе дп казса емигранциелоръ ле штімъ; апоі дп казса паспортелоръ, еаръ ле дпштъ, къ до че аъ франчесі атътъ де пвцилъ дпкредере дп енглезі, дп кътъ а-чештіа се фіе опріці пе вїиторіс о маі кълторі пріп Франца фъръ паспортъ вїсатъ дп локъ дп локъ.

Даръ ачестеа сзпт нїмікърі пе лънгъ тонълъ челъ лъъ „D. News“, фбіа ачеста радикалъ енглезъ, фацъ къ Наполеонъ. Еа предікъндъ, къ нїчі міністеріалъ лъі Дерві нїчі алъ лъі Палмерс-тонъ пз маі е деажъсць пентръ дппрецізъріле де фацъ, къче ъмбе се афлъ аплекате а сзсціпé аіанца къ вѣтъмареа амбидъ-неі енглезе, апоі се апъкъ аши да дп петекъ, зїкъндъ къ дп-тревъчънеа фржккъ-енглезъ пз се ва ресолва къ темейс къ аст-фелъ де міністеріе; ши еатъ към маі аменіцъ: „Декъ Ам-ператълъ Францеі ретъне пе лънгъ tendіцеле сале, дъпъ към ачеле се вѣдъ сспреде дп депеша лъі Валевскі дпн зрмъ, зрмареа ва фі, къ Англіа пôte се ва сілі, невжндъ, а да тъпа къ демократіа Езропей чеа дптръгатъ —; ачеста о маі предікъ ши Канігъ дпаште де ачеста къ вр'о 30 ані, фацъ къ Езропа, ка ачеста се пз сілескъ пе Англіа а лъа одатъ къ тотъ адінсълъ ачестъ псвъчъне. Ачестъ е о алтернативъ дпфрікошатъ; даръ декъ поі пріп дшштънїі нечетате ши атаче вомъ фі сіліці ла ачеста, атънчі окара се кадъ пе гжтълъ челвіа, каре пе а провакатъ ла (аіанца) ачеста.“ Пълъ ла атъта о'аъ авжпгтатъ а-пїтосітъціле. —

Жърналеде франчесо де алте парте пз ретасеръ даторе къ нїміка. Кяръ „Мониторълъ“ рефржсе пе „Таймс“ ши деде де нїнчълъ челе бърфите де елъ, дескоперіндъ, къ Амператълъ зм-ълъ ка ши маі паште лїберъ ши фъръ ескортъ, ши къ полиция франчесе нїчі одатъ п'а фостлъ маі пвцилъ дпкъсіторе декътъ а-към, лъндъ афаръ зелоізгатеа чеа ятраістікъ а зпора каріі мерсеръ преа департе дъпъ атентатълъ дпн 14. Іан. къ пъндіреа асъпра конжърациелоръ; апоі дп казса провактрїі стателоръ пентр-тка се депъртезе пе рефъциіі перікълосїі дела граніцеле ста-тълъ сълъ, зиче „Мониторълъ“, къ Франца п'а фъкътъ алта декътъ чеа че аъ фъкътъ ши аъ претінсць ши алте стате дела дънса, d. e. ши Елведіа, къндъ а претінсць интернареа рефъциіелоръ роіаліс-тічі, дп казса Наіепъргълъ. — Пълїкареа нечетатъ дп „Мо-ниторъ“ дпн кореспондїцеле лъі Наполеонъ I. дпкъ атъръскъ пе енглезі ши пе алдіі. — Дпштъареа дпн брошъра політікъ а лъі Наполеонъ алъ III., къ тôte атентателе де пълъ акъм дескопе-ріте с'аъ фабрікатъ тотъ пъмаі дп Англіа, адїдъ тълъ сзсчепї-вїататеа енглезъ, къче ши іаъ асъръ ка към ар фі еі репътаді де конспіранді ши конжъраці ла атентате д'мпрезпъ къ рефъ-цііі. —

— Louis Veuillot, каре декъръндъ фъ прїмітъ дп Тзілерїі, дпкъ дескрїе дп Шїверсць стареа Англіей къ колóre де челе маі пегре ши дї профетїсць кътъ маі кървнда къдере; дп казса рефъциіелоръ зиче: астъзі требъе сь се рефъіескъ Франца къ Англіа; Франца дореште сзстареа аіанцеі дпсъ де пз і се воръ дпшлїні кондіцінїле Амператълъ требъе сь фржнгъ аіанца ши се пörте ръсвоіъ, декъ пз вреа сьши пёрдъ тотъ попъларїтатеа. Франца пôte сь се ланеде де орче сзпремадіе дп лъме дп фа-вörеа пъчїі ши ши ва аплека птереа спре аши фаче дпн челе-лалте націнїі тотъ сорорї, дпсъ пз пôte се фіе атїка челъі таре дп контра челоръ пенътпчомї — ши пз ва дпчета а фї тълъ арматъ пентръ дрепгъ.“ Дп зрмъ адаъце: Франца се цїне де ачестеа ши е гата ла тôte жертфеле; ши оркътъ де дпфрікошатъ се фіе перікълъ, еа тотъши, дпкрезъндъсе дп дрепта са казсъ пз ва сзфери, ка сь і се свѣтъіескъ пачїенцъ ши ва івїі пъмаі пе ачеліа, каріі се пречепъ а чере сжпде дела еа.“ Ачестъ воръ дпн жърналъ бесерїческъ, дпсъ інспїратъ а фъкътъ чеа маі сгъ-дшїторе сенсациъне дп Парїсць ши се жъдекъ ка зпъ фелъ де зл-тіматъ, атъта пъмаі, къ пз с'а пълїкатъ дп „Мониторъ.“ Къ тôte ачестеа Франца армезъ дпфрікошатъ; дп черкъндарїалъ (а-рондїсментълъ) де къръ маре о'аъ порълчїтъ сзптъ арме тоці

дела 20 пълъ ла 40 де ані, ши дп марїнъ се проїектаръ пре-гътірі дпфрікошате.

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ ШІ МОЛДАВІА.

Бъкрешті, 20. Марциъ о. п. Дп кърсць де кътева лъні дпн зрмъ лъмеа дїломатїкъ ворбіа маі въкросць деспре орї каре алъ казсъ, дптревенїтъ пъмаі де казса Прїнципелоръ ромънешті се ферїа, еаръ ачеста се дпштмла дпн темейс, пентръ къ пзрерїле дїломатїелоръ се афла дп чеа маі маре пехнїре ши дїсқорданцъ дп прївїнца пшмітелоръ Прїнципате; акъм де врео дōъ треі септъмънї се воръеште еаръш къ тълъ пъчере дес-пре ши асъпра Прїнципелоръ ромънешті, пъмаі пентръка чїнева сь пз фїе сілітъ а ворбі ши а тракта деспре дїферїнда франчезо-енглезескъ, кареа еоте тълъ маі пеплкътъ. Жърналеде аъ ре-дпчепътъ акъм а пълїка дпн поъ къте о кореспондїцъ дпн ши деспре Прїнципате. Дпн тôte ачелеа къледемъ ши дпвѣдъмъ дпн поъ пъмаі ачелеа че дпн непорочїре амъ штітъ дпаште къ шасе септъмънї ка ши дпаште къ 6 лънї, къ адїкъ пехерїчїта казсъ молдаво-ромънъ пз а маі фъкътъ нїчі зпъ пашъ дпаште.

„Historisch-politische Blätter“ дела Мішпхен апъръ къ ка-пълъ рпгтъ, къмкъ казса ръсърїгенъ пз се ва дпштъзі, Дъпъреа дпн партеа Ръсіей пз се ва асекъра, дїферїцеле престе тотъ пз воръ дпчета, пълъ къндъ Прїнципателе пз се воръ зпї дптръзпкъ статъ къ тōтъ ржндїеліа ши дптръ тотъ дпделесълъ дрептълїі по-пörълоръ.

„Nordълъ“ пълїкъ патръ кореспондїнде зпеле дъпъ алтеле, каре тôte се окълъ тотъ пъмаі къ Прїнципателе ромънешті. Дпн ачелеаш се къледе, къмкъ комїсізнеа езропѣъ решезъторе ла Бъкрешті дшї ва дпкеїа — авїа одатъ! — лъкръріле сале дп кърсць де доъ септъмънї, дъпъ ачелеа дшї комїсарї се воръ ши маі дъче пе зпъ тимпъ скъртъ пе ла каселе длоръ (?), апоі — конферїцеле ла Парїсць дпкъ тотъ пз се воръ дескїде, чїне маі штіе пълъ къндъ! Еаръш зпълъ жпггїере. — Къ тôte ачестеа Ръсіа сь къ тотъадінсълъ, ка конферїнда езропѣъ сь се редес-кїдъ атътъ пентръ Прїнципате, кътъ ши пентръ десїнїтїва регларе а фронтїерелоръ (міезсінелоръ) дпн Асіа дпнгре дънса ши Тър-чіа. — Дптр'а чеа „Nordълъ“ пз дпчетезъ а претінде — ши акъм пе фацъ, къ Прїнципателе сь се деслїнескъ де къръ Тър-чіа, еаръ дпржърїндеі австрїаче де астъзі дпкъ сь се пълъ ка-пътъ. —

Се паре дптръ адевъръ, къмкъ Ръсіей і с'а ши зржтъ де пасївататеа дптръ кареа пегрече де доі ані дпкōче. Амбасадоръ ръсескъ дп Константінополе а ши провакатъ дптръ адевъръ пе Пörтъ, ка дънса сь зпълъ одатъ капетъ дшштънїелоръ къ Мшп-тенегръ, лъсъндъ зпъ дпнътъ öрешкаре де локъ дп пропріегатеа ачелъіаш. Ачестъ провакаре есте о копїе, де ши маі славъ, а злїмателоръ Кпезълї Менчїкофф дпн Марциъ 1853; еаръ ачешаш вате къ атътъ маі въртосць ла окї, къчї Пörта дп о парте а ръс-пїнсць къ тōтъ енерѣїа претенсінїле Ръсіей, еаръ де алта с'а до-термінатъ а порнї дп контра Мшптенегрълїі тръе атътъ пе зок-катъ кътъ ши пе апъ. — Преота ачеста штіріле дела Ст. Петръ-взргъ недпкредїнцезъ, къмкъ Кпезълъ Горчакофф, міністрълъ тре-вїелоръ дпн афаръ (дп локълъ лъі Nesselrode) лъкрезъ дп тоате зїлеле дп кабинетълъ Амператълї; къмкъ де аколо ар фї ешїтъ протестъчънї фōрте птерōсе къръ Віена ши Константінополе а-тътъ асъпра актелоръ сзпъторе пентръ коръвіереа Дъпърїі, кътъ ши а върсърїелоръ де сьпце дпн Хердеговїна; еаръ акъм се а-деверезъ ачелеа че паште пъмаі къ 2—3 септъмънї се тръдеа ла маре дпдоїелъ, къмкъ Ръсіа концентрезъ тръне пштрōсе дп Полонїа, еаръ ачеста о фаче дънса пз пъмаі пентръка сь се афле гата ла орїче евенїмїнте с'ар маі десфъшъра дп Фран-ца, чї ши тотъодатъ пентръ тотъ че се дпштмла ла Дъпъре ши дп Търчіа езропѣъ. (D. „Banderer.“)

Іашї, 3. Марциъ к. в. „Газета де Молдавіа“ пълїкъ:

„Ес. Са міністрълъ прїціпелоръ стрейне а Францеі кїемъндъ, кяръ акъм дп интереселе сізъранціей статълї, лъарае ашїнте а консълатълї Францеі дпн Іашї асъпра дїсқозїціелоръ кърпїнсе дп ордонанцеле лъкръторе, дп прївїреа словозїреї ши а вїсеї пас-портелоръ, дї поръпчеште дптре алте тълъсрї а пз вїза паспор-търї пентръ Франца че се словодъ сзпшїелоръ стрейнї с'аъ де къръ авторїтъціле компетенте але ачесторъ статърї о'аъ де кър-тръ аценціі дїломатїчі с'аъ консълї аї цїтателоръ статърї дпн Молдавіа, де кътъ къндъ ачесте паспортьрї с'ар оловозї прокрї-елоръ сзпшї аї лоръ де къръ зїселе авторїтъці ши чїтадіі а-ценціі. —

Еоч. Са міністръ стъръеште маі къ осевїре дп прївїреа а-честей кондіціі че дї есте де неапзратъ требънцъ, адаоде елъ де а пз се фаче нїчі о сзвстїтъдіе (скїмъаре) де персōнъ къ а-жъторълъ зпелї націоналітъді дпшпръштатате ши прїп зрмаре де да-торїа консълатълї ва фї ашї сзспенда вїза ла дпштмларе къндъ ар аве вре о дпдоїелъ дптръ ачестеа ши а чере тôte дпдреп-

търже трезвото пертър ка съ дплетрезо ор че недстерпире деспре националитате ши идентитатеа пертърторидоръ споръ асемене пасиортърт. —

Монументе историче.

(Зрмаре.)

Фие дпоз кам ва фи, дестял атъта къ о асеменеа аместекътър де фелхрите архитектърт ми се наре дптокмаи ка ши тоалеа крмъторе:

О данъ вреа съ мергъ дптрън салонъ, еа вреа съ се гътеекъ ши национал дор ши данъ модъ. Еа дар дпкамъ зпъ пичоръ къ сандалъ, чежалалъ къ палтофъ де атласъ алъ, дпбракъ о фоктъ де мътасъ греа, акъцъ о крътинъ песте фетъ, трънълъ дпн брълъ дп селъ есте дп корсетъ стржасъ, не крмъ, ка съ пз се депъртезе де костъмълъ национал, дпбракъ ши о ие къ фелхтерт, апои ка съ фелъ ши маи национал маи дпбракъ ши зпъ пентарилъ поф де иел де мтелъ; не крмъ фаче о фризъръ дпнъ жърналълъ челъ маи прѳспейл. къ фелъ ши алт. иа зпъ евантайлъ (апърторе) дп мълъ, дар пз трафе мълъши, фийндъ къ дп костъмълъ национал.

Еи пофтимъ акъта фигъръ! —

Токмаи актелъ снт дестяле едифици монументале. Дар данъ ар дптра чинева дп лънтрълъ лоръ! Маи къ дптрече ши не архитектара естериалъ.

Съ не дпторчетъ ла фърълъ обектъл деспре каре не есте ворба; къ тѳте къ преа етимаци чигитори воръ дптрева: Че аф а фаче монументеле Ромъниел къ пирамиделе Египтъл, дар че аф а фаче къ дана гълитъ де маи селъ? — Пълитъ пачиенъ, ши дпданъ велъ ведеа.

Амъ зиекъ къ маи аре Ромъния зпъ алъ доилеа монументъ, кървля асеменеа пз пѳте историа артеи пичи чига пичи репрезента. Ачестъ монументъ есте „висерика епископией деля Къртеа-де-Арешъ. Дпоз дкрене! къ дпн историа ачестъ монументъ не селъ пзстратъ нимикъ, афаръ де ниште инскрипцизи де пиятръ дптр'о лимъ, каре пълити, дар маи ниминеа о причене деплинъ; ад. дп лимъа беке славѳнъ.

Афаръ де ачесте инскрипцизи маи есикъ ниште баладе фавълѳсе, каре ле кънтъ попорълъ, дар маи алесъ лъктарий цигани ши апои нимикъ маи мълъ, декътъ еаръ пзмаи фавъле еспра пазрале.

Линеиндъ даръ историа чеа адевъратъ снтетъ сийци а не дпдестяла къ арта; дпоз птемъ а не дпдестяла, къчи аичи п'а рълмасъ нимикъ де а маи дѳри селъ де а маи рефлектъ.

Архитектара ачестей висеричи дпченъндъ де жоцъ ши пълъ ла кречеа чеа маи палъ, репрезентълъ зпъ къмилъ петърпинитъ де идеи; каре дпнъ о черчетаре стриктъ азия снт дѳз екземпларе, каре съ репеецкъл, къ тѳте ачестеа атълъ симетрия кътъ ши армония къдирий есте дп челъ маи фърмосъ акордъ.

Тѳтъ висерика есте дпн пиятръ чоплитъ; дпоз данъ черчетези мълълареле архитектониче, апои велъ гълси дп еле о екоактитате ши о акратецъ атъта де перфектъ, дп кътъ стаи дп зимире ши адмирл, ва adoreзи не архитектъл Манѳле каре а зидитъ ачестъ висерикъ.

Фиекаре дпн къмпърт селъ спацири дппърцире не сърфаца еи, есте декоратъ къ алъ идее де орнаменте; аша дп кътъ тѳтъ висерика есте дпсъркатъ дп о mare сълъ де орнаменте.

Съ дпченетъ де жоцъ къ деатързнтълъ:

База фортелъ зпъ постаментъ маи ешитъ дпн зидълъ перпендикларъ къ вр'о 2 1/2, зрме ши тотъ кам атъта де дпалъ; не каре жъръ дппрежъръ есте сълпатъ дпн пиятръ зпъ каналъ, дп каре съ сърфе ана де пѳл, каре каде де не страшил. Постаментълъ есте дпкеронатъ къ мълълърт архитектониче. Де не постаментъ съ дпалъ зидърле перпендикларе пълъ ла страшил. Ачешти пърел снт пълъ ла зпъ локъ дппърцици дп къмпърт къдратларл ши мърпините прин мълълърт архитектониче дп форма споръ стълпи ротънл, селъ маи бине зиекъ дп форма споръ провазърт. Дп ачестеа къмпърт снт ферестриле ашезате, къ бордърт орнаментале де дѳерите идеи ши фортеле. Престе къмпъриле къдратларе заче зпъ брълъ дпн пиятръ чоплитъ къ атъта еластичитате дпкътъ сеатълъ а фи дпмплеитъ дпн вр'о шасе фънил де корабие, ши фиекаре фъние есте декоратъ къ алъ идее де орнаменте. Тотъ ачелъ брълъ не сеатълъ де локъ а фи дпн маи мълъте вълъци де пиятръ, чи маи мълът а фи ниште фънил де чеаръ, лзате пълъ аф фостъ каде ши аша рълъчите тѳте ла зпъ локъ ши дпковъиате кътъ дппрециърълъ висеричей атълъ ши оризонталъ ши вертикалъ. — (Ва зрма.)

Gyergyó Sz. Miklos, 15. Martiu 1958.

Copriusulu circulariului arhiepiscopescu datu in 1. Martiu a. c. despre lips'a sinodului diecesanu, ne mangan'a multu. —

Publicatul circulariu, pe lunge omagial'a ascultare si supunere inradacinata in inim'a poporului romanu catra augustisimulu si induratulu nostru Imperatu, si mai tare ne intarasce in fidelitatea nostra, aducandune a minte si cuvintele S. Paulu catra Efeseni c. 4, v. 5, 6. Unu domnu, o credintia, o beserica, si unu botezu, unu Dumnedieu si tatalu tuturoru. —

Noi pe aici inca patrungi si de inbirea Escel. Sale D. metropolitu pururea avuta catra cleru si poporulu romanu, precum si de sfturile parintiesci cuprinse in acelasi circulariu, indata ne amu adusu aminte cu o simtire de multiamita de cuvintele S. Paulu catra Tesaloniceni c. 4. v. 1 — unde dice: „D'aciea fratiloru ve postimu pre voi, si ve rugamu intru Domnulu Isusu, precum ati luatulu dela noi in ce chipu se cuvine voue a ambla, si a placé lui Dumnedieu, ca se prisositi mai multu; asia in c. 5. v. 11, 12. — Pentru aceea mangaiati unulu pe altulu, si ziditi unulu pe altulu, si ve rugamu pre voi fratiloru, aa cunoacetii pre cei ce se ostenescu intre voi, si pre mai marii vostri intru Domnulu, si pre cei ce ve invetia pre voi.“ — Nu voiescu acum a descria intieleseulu acestoru sante cuvinte cu o aplicatiune homiletica, totusi sunt convinsu, cumca tienera sinodoloru totudeuna au adusu multa luminare si indreptare in privintia relegii si moralitatei, precum si apurarea celui asupritu si intarirea in credintia a celui ratacitu, si in beserica s. romana nu numai era in obicei, ci de obace si cu canone intaritu, ca in fiescecare diecesa sau tiara, de doue ori in anu se se adune sub presidiulu metropolitulu, sau episcopulu protopopii, ca pentru lucrurile si pricinele cele besericesci se se sftatuesca, se judece, se otarésca. — Despre care ai canonulu 37 apostolicescu mai pe largu ne lumineza. Care canonu lau inoitu saborulu alu septea a tѳta lumea, celebratu a doue in Nicea la anulu 787, cu aceea inlesnire: ca mitropolitii sau episcopii in totu anulu odata se faca sinodu de tiara pentru lucruri canonesci, pentru lucruri evangelicesci, si pentru paza porunciloru lui Dumnedieu. Asia graiesce la canonulu 6: „Fiindca este canonu care dice: Cumca de doue ori in anu in fiescecare eparchia trebuie se se adune pentru intrebarile canonesci. — Eara fiindca pentru nevoi si pentruca nu putea calatori cei ce se aduna, au otaritu cuviosii parintii cei dela saborulu a seasa, ca ori in ce chipu, ori cu ce pricina odata intr'unu anu se se faca saboru, si se se indrepteze gresielele. Acestu canonu si noi ilu inoimu etc. etc.

Acestu obicei: ca in totu anulu odata se se adune toti protopopii din fiescecare protopopiatu cate cu doi preoti la saboru, si dupa pravila besericii nѳstre si dintre mireni intielepti, carele se chiama saboru mare, cu deadinsu sau tienutu mai de multu si in Transilvania, candu protopopii cu vladica se consulta despre lucrurile clerului cele de obace, si alte cause sau de casatoria, sau candu era asupra vre unui protopopu se se judece.

Acea ca in totu anulu se adune vladica saboru mare, si de princi Transilvaniei inca au fostu poruncitu, cum se vede din Scrisovulu lui Georgiu Rákoczi datu din Alba-Julia in anulu 1643 Octobre 10 a carui paria se afla si in posesiunea mea*). Si daca in Transilvania celelalte confesiuni religioase se potu bucura de ocarmuirea besericesca prin sinode, nu putemu avé indoiéla ca Maiestatea Sa augustisimulu si christianissimulu Imperatu si Rege apostolicu alu tuturoru supusiloru nu ne va acorda usarea prassel radimate pe institutiunile basericeii nѳstre. —

(Va urma.)

*) Documente de insemnatate istorica avemu detorintia nu numai ale pastra, ci si ale comunica prin foi latitѳre. R.

Кърсъриле ла върсъ дп 30. Мартие к. п. стаф ашеа:

Ацио ла галвини дпмпъртешти	7 3/8
„ „ ардинтъ	106
Дпмпърмстълъ 1854	107
„ чезъ национал дпн ан. 1854	84 1/16
Облигацииле металиче велъ де 5 %	81 1/16
Дпмпърмстълъ де 4 1/2 % деля 1852	71 5/16
„ де 4 % детто	63 7/8
Сорпизе деля 1839	—
Акциллъ ванкълзи	975

Ацио дп Брашовъ дп 31. Мартие п.

Азрълъ (галвини) 4 фр. 49 кр. мк. — Ардинтълъ 3 1/2 %